

Република Србија
ПОТПРЕДСЕДНИЦА ВЛАДЕ
МИНИСТАРСТВО РУДАРСТВА И ЕНЕРГЕТИКЕ

Број: 06-00-3/2022-18

Датум: 17. јануар 2022. година
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ПРВО ОСНОВНО ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО У БЕОГРАДУ

Катанићева 15,
11000 Београд

На основу члана 280. и 281. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС” број 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13, 55/14, 35/19 и 27/21), Министарство рударства и енергетике подноси:

КРИВИЧНУ ПРИЈАВУ

Против осумњичених:

- 1. Срђана Алимпијевића**, директора организационе целине „Површински копови Барошевац“ у Огранку РБ „Колубара“ Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд;
- 2. Горана Томића**, директора погона „Тамнава Западно поље“ у Огранку РБ „Колубара“ Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд;
- 3. Милана Мишковића**, директора за производњу угља Огранка РБ „Колубара“ Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд;
- 4. Владана Ивковића**, директора погона експлоатационо „Поље Д“ у Огранку РБ „Колубара“ Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд;

које је потребно позвати преко Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд, или прибавити адресу пребивалишта или боравишта,

Зато што постоји основана сумња:

1) **за осумњиченог Срђана Алимпијевића** да је као службено лице које руководи организационом целином „Површински копови Барошевац“ у Огранку РБ Колубара у оквиру Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд и као службено лице изабрано од стране Владе - члан Надзорног одбора Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд (у даљем тексту: члан Надзорног одбора), искоришћавањем свог службеног положаја и невршењем своје службене дужности, као и пропуштањем дужности надзора несавесно поступао у вршењу службе, нанео штету и теже

повредио права и интересе Републике Србије, нарочито у погледу снабдевања електричном енергијом, иако је био свестан да услед тога може наступити тежа повреда права другог или штета, на тај начин што је на седници Надзорног одбора одржаној 30. новембра 2021. године изнео неистину да се на површинском копу „Поље Е“ не врши експлоатација јер се чека издавање решења којим се одобрава рад по Главном рударском пројекту „Поља Е“;

2) за осумњичене **Срђана Алимпијевића, Милана Мишковића и Владана Ивковића** да су у претходном периоду до 24. децембра 2021. године (када је издато одобрење Министарства рударства и енергетике) супротно одредбама чл. 101. став 1. Закона о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, број 101/15, 95/18 и 40/21), на површинском копу „Поље Е“ извођени рударски радови, за које ЈП Електропривреда Србије, Огранак РБ Колубара није поседовала решење о одобрењу за изградњу рударских објекта и/или извођење рударских радова, и то не само пре прибављања одобрења на рударски пројекат од Министарства рударства и енергетике, већ и у периоду од више година пре подношења Захтева за прибављање одобрења за извођење предметних рударских радова, што указује и доказује да су и одговорна лица Милан Мишковић, директор за производњу угља Огранак РБ Колубара и Владан Ивковић, директор „Поља Д“ (вршио експлоатацију на „Пољу Е“) свесно, кршећи закон угрозили: а) безбедност и здравље запослених на раду, у складу са специфичностима и опасностима које се могу појавити; б) животну средину (нису прибавили акт органа надлежног за послове заштите животне средине којим се даје сагласност на студију о процени утицаја експлоатације на животну средину); в) спречавање угрожавања режима вода и животне средине, односно мере рекултивације и санације и извршење прописаних мера режим вода (нису прибавили водну сагласност надлежног министарства за послове водoprивреде); г) техничке захтеве за површинску експлоатацију лежишта минералних сировина који су прописани одредбама Правилника о техничким захтевима за површинску експлоатацију лежишта минералних сировина („Службени гласник РС“, број 96/10); д) дугорочни развој експлоатације лежишта минералних сировина, чиме су осумњичени искоришћавањем свог службеног положаја и невршењем своје службене дужности, као и пропуштањем дужности надзора несавесно поступали у вршењу службе, нанели штету и теже повредили права и интересе Републике Србије, нарочито у погледу снабдевања електричном енергијом, иако су били свесни да услед тога може наступити тежа повреда права другог или штета;

3) за осумњичене **Срђана Алимпијевића, Милана Мишковића и Владана Ивковића** да су нечињењем своје дужности, несавесним радом, кршећи прописе, непоштујући технологију производње, допуштајући да се до ТЕНТ допреми угљ са блатом, неодвајајући јаловину на адекватан начин, угрозили енергетски систем и проузроковали штету по имовину Републике Србије, да су искоришћавањем свог службеног положаја и прекорачењем границе свог службеног овлашћења, пропуштањем дужности надзора очигледно несавесно поступали у вршењу службе и ако су били дужни и морали бити свесни да услед тога може наступити тежа имовнска штета и на тај начин угрозили енергетску, а тиме и државну безбедност Републике Србије и нанели штету од преко 500.000.000 евра, као и да је због ових радњи или пропуштања истих наступила криза у којој је у недељу 12.12.2021. дошло до испада свих блокова ТЕНТ (осим блока Б2) и ТЕ Колубара (осим блока А3), која је показала да су узроци проблема недовољне количине угља, лош квалитет тог угља и у неприхватљивој мери помешаност угља са умуљаном земљом која је довела до загушења канала за снабдевање котлова угљем, као и рад неизбалансиране турбине на тек ремонтваном блоку ТЕНТ Б1, чиме је директно угрожена енергетска безбедност РС. Све то је имало за последицу и изнуђену куповину - увоз електричне енергије и енергената по изузетно високим ценама (пре свега мазута) ради одржавања у раду блокова у функцији као и ради покретања блокова ван функције.

Осимњичени нису предузели све потребне службене радње у циљу спречавања настанка ове штете и у циљу правилног и у свему са прописима и правилима струке усаглашеног уредног снабдевања енергентом, чиме би се избегла како материјална штета по правно лице у овину којег су руководили на позицијама надлежним за предузимање ових радњи у овим наведеним областима, тако и материјална и нематеријална штета по купце електричне енергије,

4) за осумњичене Горана Томић, Милана Мишковић и Срђана Алимпијевић да су допустили да се без изграђених приступних, пожарних и др. потребних путева сагласно захтевима из Правилника о техничким захтевима за површинску експлоатацију лежишта минералних сировина („Службени гласник РС“, број 96/10) односно без прибављане сагласности на техничку документацију у погледу мера заштите од пожара издате од органа надлежног за послове заштите од пожара у складу са посебним прописима, и на тај начин несавесно управљали опремом и имовином велике вредности. На основу оваквог поступања дана 10.1.2022. године дошло је до пожара на Одлагачу (4) РА 200-2400/2200 на III ВТО на Тамнави - Западном пољу, чиме је узрокована штета по Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд, у износу од 18.900.000 евра,

чиме је извршено кривично дело Злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ РС и кривично дело Несавестан рад у служби из члана 361. КЗ РС.

О б р а з л о ж е њ е

За радње из тачке 1. ове кривичне пријаве указујемо да је Решењем Владе о именовању председника и чланова Надзорног одбора Јавног предузећа „Електропривреда“, Београд, 24 број: 119-3693/2021 од 22. априла 2021. године („Службени гласник РС“, број 41/21), у Надзорни одбор Јавног предузећа "Електропривреда Србије", Београд именован за члана Срђан Алимпијевић, дипл. инжењер, представник запослених (тачка I подтачка 2. алинеја 4)).

Уједно осумњичени Срђан Алимпијевић је у Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд - запослен као директор организационе целине „Површински копови Барошевац“.

У оквиру Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд, образован је Огранак РБ „Колубара“, а у оквиру тог огранка организационе целине „Површински копови Барошевац“, у оквиру које је између осталог и Поље „Е“, у оквиру ког се непосредно обавља површинска експлоатација лигнита, испитивање терена, специјализовани и грађевински радови, испитивање и експериментални развој у области биологије, одржавање рударске опреме, послови помоћне механизације и транспорта.

Решењем о образовању Посебне радне групе за праћење сигурности снабдевања енергијом и енергентима Министарства рударства и енергетике, број: 119-01-119/2020-08 од 26. априла 2021. године, одлучено је да је задатак Радне групе (у даљем тексту: РГ) разматрање и праћење сигурности снабдевања енергијом и енергентима и предлагање одговарајућих мера у случају када је угрожена сигурност снабдевања купаца или рада енергетског система због недовољне понуде на тржишту енергије и енергената или наступања других ванредних околности (тачка II). Поред осталог, тачком I овог решења су за чланове Радне групе именовани руководиоци најважнијих енергетских субјеката у Републици Србији (генерални директор „Нафтне индустрије Србије“ А.Д. Нови Сад; генерални директор Јавног предузећа „Србијагас“, Нови Сад; вршилац дужности генералног директора Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд; директорка Акционарског друштва „Електромрежа Србије“, Београд и др.).

Осумњичени Срђан Алимпијевић је на седници Надзорног одбора Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд од 30. новембра 2021. године тврдио да се не врши експлоатација угља на Пољу Е зато што Министарство рударства и енергетике опструира издавање дозволе за ово поље.

Уједно осумњичени Срђан Алипмијевић је на састанку Оперативног тима од 29. децембра 2021. године, изричито признао да је на седници Надзорног одбора ЈП ЕПС ово изјавио и да стоји иза тога. Међутим осумњичени Срђан Алимпијевић је на састанцима Оперативног тима управо признао и да су почели са експлоатацијом на Пољу Е, много пре и подношење захтева за издавање дозволе - у циљу откривања угља.

- Докази:**
1. Стенографске белешке са састанка Оперативног тима одржаних 22. и 29. децембра 2021. године - **фотокопију достављамо у прилогу;**
 2. Службено прибавити записник са састанка Надзорног одбора Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд, или саслушати присутне чланове на околности изречене на седници од 30. новембра 2021. године.

Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС“, број 15/16 и 88/19), прописано је да „надзорни одбор врши друге послове у складу са законом и статутом“ (**члан 22. став 1. тачка 11.**); да „се на сва питања која нису посебно уређена овим законом, односно законом којим су одређене делатности од општег интереса, а односе се на јавна предузећа, сходно примењују одредбе закона којим се уређује правни положај привредних друштава које се односе на друштво с ограниченом одговорношћу“ (**члан 76. став 1.**).

Законом о привредним друштвима („Службени гласник РС“, број 36/11, 99/11, 83/14, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19 и 109/21), прописано је да „надзорни одбор врши унутрашњи надзор над пословањем друштва и врши надзор над законитошћу пословања друштва“ (**члан 232. став 1. тачке 4. и 5.**).

Статутом предузећа за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије и производњу угља "Електропривреда Србије" („Службени гласник РС“, број 80/91), прописано је да „Надзорни одбор врши надзор над радом и пословањем ЈП "Електропривреда Србије", јавних предузећа и предузећа, односно установа које оснује, прегледа њихове годишње извештаје, обрачуне и предлоге за расподелу добити“ (**члан 50.**).

Законом о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, број 101/15, 95/18 и 40/21), прописано је да „се главни рударски пројекат израђује у складу са студијом изводљивости експлоатације када је њена израда предвиђена одредбама овог закона за: извођење рударских радова у подземним и површинским рудницима; изградњу стационарних рударских објеката, изградњу нових сабирних станица при експлоатацији нафте и гаса, изградњу постројења за припрему минералних сировина; поновно покретање неактивних рудника; утврђивање изведеног стања рударских објекта и наставак експлоатације на експлоатационом пољу; трајну обуставу радова и затварање рудника; као и за складиштење угљоводоника у течном и гасовитом стању када се објекти за складиштење налазе на експлоатационом пољу и других материја у подземне рударске објекте“ (**члан 90. став 1.**); да „је главни рударски пројекат - извођачки пројекат који нарочито садржи основну концепцију, техничке пројекте на основу којих се изводе рударски радови, граде рударски објекти, рудничка инфраструктура, техничко-технолошке целине и техно-економску оцену пројекта“ (**члан 90. став 2.**); да „се изградња рударских објеката и извођење рударских радова врше по главном и допунском рударском пројекту и изводе се на основу решења о одобрењу за изградњу рударских објеката и/или извођење рударских радова, које издаје Министарство, односно надлежни орган аутономне

покрајине, на захтев носиоца одобрења за експлоатацију и/или експлоатационо поље“ (члан 101. став 1.).

На седници Надзорног одбора одржаној 30. новембра 2021. године осумњичени Срђан Алимпијевић је изнео неистину да се на површинском копу „Поље Е“ не врши експлоатација јер се чека издавање решења којим се одобрава рад по Главном рударском пројекту „Поља Е“. Међутим на поменутом „Пољу Е“ је управо вршена експлоатација, па је у крајњем исходу због тога откопани угаљ 12. децембра 2021. године изазвао гашење блокова у ТЕ Никола Тесла у Обреновцу, чиме је угрожена електроенергетска стабилност система.

Горе наведеном радњом, осумњичени Срђан Алимпијевић је код осталих чланова Надзорног одбора, створио уверење да се угаљ не експлоатише са „Поља Е“, а затим је тај угаљ допремљен у ТЕ Никола Тесла у Обреновцу и изазвао горе описану последицу на блоковима у ТЕ Никола Тесла у Обреновцу.

Противправност у поступању је сасвим јасна, то јест јасно је да је овај угаљ експлоатисан супротно члану 90. став 1. и 2. Закона о рударству и геолошким истраживањима, то јест да је експлоатисан без издатог решења којим се одобрава рад по Главном рударском пројекту „Поља Е“, што је осумњичени знао и био дужан да зна, те да је осумњичени Алимпијевић остале чланове Надзорног одбора држао у уверењу да се овај угаљ не експлоатише. Уједно противправност је садржана и у томе што је осумњичени Срђан Алимпијевић поступио супротно члану 232. став 1. тачке 4. и 5. Закона о привредним друштвима, јер није правилно извршио своју дужност као члан Надзорног одбора, због чега овај колегијални орган није правилно извршио унутрашњи надзор над пословањем ЈП ЕПС и надзор над законитошћу пословања ЈП ЕПС, као и супротно члану 50. Статута предузећа за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије и производњу угља "Електропривреда Србије" јер није правилно извршио надзор над радом и пословањем ЈП ЕПС.

За радње из тачке 2. ове кривичне пријаве поново указујемо да је Законом о рударству и геолошким истраживањима, прописано да „се главни рударски пројекат израђује у складу са студијом изводљивости експлоатације када је њена израда предвиђена одредбама овог закона за: извођење рударских радова у подземним и површинским рудницима; изградњу стационарних рударских објеката, изградњу нових сабирних станица при експлоатацији нафте и гаса, изградњу постројења за припрему минералних сировина; поновно покретање неактивних рудника; утврђивање изведеног стања рударских објекта и наставка експлоатације на експлоатационо пољу; трајну обуставу радова и затварање рудника; као и за складиштење угљоводоника у течном и гасовитом стању када се објекти за складиштење налазе на експлоатационо пољу и других материја у подземне рударске објекте“ (члан 90. став 1.); да „је главни рударски пројекат - извођачки пројекат који нарочито садржи основну концепцију, техничке пројекте на основу којих се изводе рударски радови, граде рударски објекти, рудничка инфраструктура, техничко-технолошке целине и техно-економску оцену пројекта“ (члан 90. став 2.); да „се изградња рударских објеката и извођење рударских радова врше по главном и допунском рударском пројекту и изводе се на основу решења о одобрењу за изградњу рударских објеката и/или извођење рударских радова, које издаје Министарство, односно надлежни орган аутономне покрајине, на захтев носиоца одобрења за експлоатацију и/или експлоатационо поље“ (члан 101. став 1.).

Наиме, Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд је 2. јула 2021. године поднела захтев за добијање одобрења за извођење рударских радова по Главном рударском пројекту површинског копа „Поље Е”.

После више допуна и комплетирања документације од стране ЈП „Електропривреда Србије“, Огранак РБ Колубара, Министарство рударства и енергетике је донело решење о одобрењу, број: 310-02-01494/2021-02 од 24. децембра 2021. године.

- Доказ:**
1. Захтев за добијање одобрења за изградњу рударских објеката и/или извођење рударских радова - **фотокопију достављамо у прилогу;**
 2. Решење Министарства рударства и енергетике, број: 310-02-01494/2021-02 од 24. децембра 2021. године - **фотокопију достављамо у прилогу.**

Увидом у Књиге о стању ресурса и резерви минералних сировина за Колубарски угљоносни басен на дан 31.12.2019.године, коју је ЕПС, Огранак РБ Колубара, Орг.целина Површински копови Барошевац, доставио МРЕ, констатовано је у Обрасцу бр.3 Угаљ – Лигнит (минерална сировина) Поље Е – Заоке, Медошевац (лежиште) да је током 2019. године извршена експлоатација 2.081.790 тона угља, за коју предметни субјекат није прибавио од ресорног министарства решење о одобрењу за изградњу рударских објекта и/или извођење рударских радова.

Доказ: Књига о стању ресурса и резерви минералних сировина за Колубарски угљоносни басен на дан 31.12.2019.године, број: 04.05-42604/1-20 од 23.01.2020. године – **достављамо на УСБ-у (због обимности материјала).**

Увидом у Књиге о стању ресурса и резерви минералних сировина за Колубарски угљоносни басен на дан 31.12.2020.године, коју је ЕПС, Огранак РБ Колубара, Орг.целина Површински копови Барошевац, доставио МРЕ, констатовано је у Обрасцу бр.3 Угаљ – Лигнит (минерална сировина) Поље Е – Заоке, Медошевац (лежиште) да је током 2020. године извршена експлоатација 1.905.160 тона угља, за коју предметни субјекат није прибавио од ресорног министарства решење о одобрењу за изградњу рударских објекта и/или извођење рударских радова.

Доказ: Књига о стању ресурса и резерви минералних сировина за Колубарски угљоносни басен на дан 31.12.2020.године, број: 04.05-25637/1-21 од 15.01.2021.године – **достављамо на УСБ-у (због обимности материјала).**

Пошто није поступано сагласно члану 101. став 1. Закона о рударству и геолошким истраживањима, онда је сасвим јасно да самом чињеницом да је експлоатација вршена и пре подношења захтева, а и годинама раније, онда ЈП ЕПС између осталог није имао ни: 1) акт органа надлежног за послове заштите животне средине којим се даје сагласност на студију о процени утицаја експлоатације на животну средину; 2) Водну сагласност надлежног министарства за послове водопривреде; 3) сагласност на техничку документацију у погледу мера заштите од пожара издату од органа надлежног за послове заштите од пожара у складу са посебним прописима.

Сагласно изнетом, неспорно је да су осумњичени на овај начин предузели противправне радње супротно: 1) Закону о безбедности и здрављу на раду („Службени

гласник РС“, број 101/05, 91/15 и 113/17) ; 2) Закону о заштити животне средине („Службени гласник РС“, број 135/04, 36/09, 72/09, 43/11, 14/16, 76/18 и 95/18); 3) Закону о водама („Службени гласник РС“, број 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18); 4) Закону о заштити од пожара („Службени гласник РС“, број 111/09, 20/15 и 87/18), због чега нису никада успостављене заштитне мере из чл. 129-143 Закона о рударству и геолошким истраживањима, због чега је извршено и кривично дело **Непредузимање мера заштите на раду из члана 169. Кривичног законика.**

За радње из тачке 3. ове кривичне пријаве указујемо да је ЈП Електропривреда Србије јавно предузеће основано 01.07.2005.године које поред делатности снабдевања електричном енергијом, обавља и делатност дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом која је Законом о енергетици ("Службени гласник РС", бр. 145/2014, 95/2018 - др. Закон) проглашена као делатност од општег интереса.

Одлуком о усклађивању пословања ЈП ЕПС Београд, са Законом о јавним предузећима („Сл. гласник РС“ бр. 105/16 и 31/18) прописано је да претежна делатност ЈП – назив делатности: трговина електричном енергијом (у оквиру које је енергетска делатност снабдевање електричном енергијом – члан 7. став 1 алинеја 2)

Министарство рударства и енергетике (у даљем тексту: МРЕ) обавља послове државне управе који се односе на: енергетику; енергетску политику и планирање развоја енергетике у области електричне енергије.

Радна група Министарства рударства и енергетике за сигурносно снабдевање енергијом и енергентима у Републици Србији (у даљем тексту: РГ) је основана 26.априла 2021.године, са циљем да координира радом свих енергетских субјеката у постизању енергетске безбедности, и припрема подлогу за израду извештаја о сигурности снабдевања електричном енергијом, и гасом. У саставу РГ су државни секретари и помоћници у МРЕ, посебни саветници за нафту и гас, као и директори енергетских субјеката од Нафтне индустрије Србије, ЈП Србијагаса, Електропривреде Србије, Електродистрибутивног система, Електромереже Србије, као Пословног удружења Топлане Србије, Секретаријата за енергетику Београда, Савета за енергетику Србије.

Услед енергетске кризе у ЕУ и свету, као и последица кризне ситуације у гасном сектору, ова РГ се састала већ 19. октобра 2021. у Влади РС. Прва три састанка су била ради решавања кризне ситуације снабдевања гасом, и разговора о спремности осталих делова енергетског система за кризу, али и за зиму. У тренутку подношења ове пријаве, РГ се и даље редовно, скоро свакодневно састаје ради разматрања свих ризика за сигурност одржања енергетске стабилности земље.

Истичемо да се ЈП ЕПС на сваком од састанака изјашњавао позитивно о спремности капацитета, тачније тврдио да су сви производни капацитети исправни и спремни за предстојећу зимску сезону, осим капацитета у ремонту (ТЕНТ блок Б1), као и да су обезбеђене потребне количине угља задовољавајућег квалитета, те да ће производња електричне енергије бити довољна, а РС енергетски безбедна (извештај ЈП ЕПС од 02.11.2021. записници са састанака РГ, извештаји ЈП ЕПС достављани министарству енергетике, Управи за ванредне ситуације и другим органима државне управе).

На првом састанку Радне групе за сигурносно снабдевање енергијом и енергентима одржаног 19. октобра 2021. године констатовано је од стране делегираних представника ЈП ЕПС да ће блок Б1 почети са радом 28.11.2021.(почео са радом 26/27.11.2021.). Констатовано је од стране представника ЈП ЕПС да је у ЈП ЕПС стање у депонијама угља задовољавајуће и да се одржава ниво акумулације за новембар 2021.

године. Након тога су се одржале још две седнице Радне групе за сигурносно снабдевање енергијом и енергентима РС - 02. и 03. новембра 2021.године, приликом којих представници ЈП ЕПС нису истицали постојање било каквог проблема у производњи угља, а тиме ни у производњи електричне енергије.

Тако је ЈП ЕПС, на захтев МРЕ да се достави Извештај о стању депонија и подаци о стању откривеног угља, како би извештај био комплетан, ЈП ЕПС доставио Извештај 02.11.2021.године потписан од стране тадашњег в.д. директора ЈП ЕПС у коме се констатује максимална испуњеност депонија у ТЕНТ у новембру, док се у децембру 2021. године очекује производња угља у огранку РБК у складу са планом. На основу тога, није било околности које би указивале да постоји опасност по стабилност рада система у зимском периоду.

Све време кризе нити МРЕ, нити било који други орган у Влади Србије није добио било какву информацију која говори о проблемима у снабдевању угљем или било којих других проблема у ЕПС-у. На све упите МРЕ, ЈП ЕПС је реаговао са врло јасним одговорима о потпуној спремности система за зиму, наводећи: „ На свим угљеним линијама површинских копова РБ „Колубара“ завршени су планирани ремонти, тако да производња угља у зимским месецима може несметано да се обавља.“! (наведени извештај ЈП ЕПС од 02.11.2021.године, записници са састанака РГ, извештаји ЈП ЕПС достављани Министарству енергетике 03.12.2021.године, Управи за ванредне ситуације од и другим органима државне управе).

Имајући у виду досадашња искуства за припрему производње угља у зимском периоду и опасност по енергетски систем ако се то не учини на време, МРЕ је на сваком састанку РГ по више пута инсистирало да ЈП ЕПС достави информацију о томе, али све до колапса који се десио 12.12.2021.године, ЈП ЕПС није доставио МРЕ ни једну информацију о било каквој проблему. При том, МРЕ је више пута тражио информације од ЈП ЕПС о количини електричне енергије коју увозе, али ЈП ЕПС није достављао те податке МРЕ, осим о првом увозу који су извршили до 12.10.2021.

Одмах по сазнању о ситуацији која је настала у недељу 12.12.2021.године, Потпредседница Владе Зорана Михајловић је сазвала РГ истог дана у поподневним часовима, те је МРЕ је од почетка кризе узело одлучујућу улогу, почев од сазивања хитне РГ у 17h 12.12.2021.године, алармирању свих институција које су учествовале у отклањању насталих последица услед испада свих блокова у ТЕНТ, сем Б2, организацији допреме мазута, организацији свих служби за помоћ и логистику, у року од сат времена све је било организовано, а тиме спречено да Србија остане у већем делу без напајања електричном и топлотном енергијом. По хитном поступку је решено питање допреме мазута у количинама које су ЈП ЕПС-у биле потребне да покрене поново блокове који су испадали у континуитету са мреже. МРЕ је покренуло хитну испоруку и организацију превоза – комплетну логистичку подршку и полицијску пратњу, те је од појаве кризе у року од 40 сати, уз помоћ 60 ауто-цистерни и железнице, испоручено ТЕНТ-у 4.200 тона мазута. Захваљујући тој брзој реакцији, покренути су блокови ТЕНТ А1 и А2 чиме је враћено грејање Обреновцу.

Пре ове кризе, ЈП ЕПС је користио 1.500 тона мазута месечно, док је ЈП ЕПС сада истакао да му та количина треба сада на дневном нивоу за потребе ТЕНТ, дакле 30 пута више на месечном нивоу него у редовном стању. Како би се обезбедиле сада потребне количине мазута за ТЕНТ, МРЕ је обезбедило 10.000 тона мазута из републичких робних резерви, и искордибирало да НИС шаље свакодневно испоруке мазута преко планираних испорука.

Министарство је 13.12.2021. упутило писмо ЈП ЕПС у коме је затражило да ЈП ЕПС достави предлог мера које морају да садрже приказане потребе РС за електричном

енергијом до краја 2021. по данима, реално могућу производњу електричне енергије по данима, потребе за енергентима, капацитете преносних система, као и додатну информацију када се очекује нормализација снабдевања угља.

Након свих ових догађаја, тек на састанку Радне групе дана 14.12.2021.године представници ЈП ЕПС су констатовали да ће у наредном периоду од месец дана имати редуковану производњу угља из огранка Колубара у количинама од 50.000 тона дневно са топлотном вредношћу 6700 kJ/kg, а да се потпуна нормализација производње очекује од 15.01.2022. године. Имајући у виду да је потребна количина угља за рад ТЕНТ А када су сви блокови у функцији је 63.000 тона, а потребна количина угља за ТЕНТ Б када су сви блокови у функцији је 46.000 тона, и да из овога произилази да су за ТЕНТ потребне дневне количине 109.000 тона, очигледно је јасно да ТЕНТ неће имати потребну количину угља за нормалан рад у наредном периоду.

Дакле, коначан резултат је био да супротно извештаваном, криза у којој је дошло до испада свих блокова ТЕНТ осим блока Б2 и ТЕ Колубара осим блока А3, у недељу 12.12.2021. године, је показала да су узроци проблема недовољне количине угља, лош квалитет тог угља и у неприхватљивој мери помешаност угља са умуљаном земљом која је довела до загушења канала за снабдевање котлова угљем, као и због неизбалансиране турбине на тек ремонтваном блоку ТЕНТ Б1.

На основу утврђеног констатује се да су сва извештавања управе ЈП ЕПС била нетачна и неистинита, на који начин су држава тј. сви органи државне управе, укључујући и сам државни врх, доведени у заблуду чиме је била директно угрожена енергетска безбедност РС, а који проблем је превазиђен изнуђеном куповином електричне енергије и енергената по изузетно високим ценама (пре свега мазута) ради одржавања у раду блокова у функцији као и ради покретања блокова ван функције. Осим тога наступила је штета како по имовину овог ЈП тако и материјална штета по купце електричне енергије (правна и физичка лица), али и нематеријална штета по физичка лица која су остала без снабдевања електричном енергијом у децембру 2021. године када су временски услови изузетно неповољни.

Угља ни данас нема довољно ни за половину тренутних потреба ТЕНТ, рачунајући и угаљ са депонија ТЕ и онај који се директно допрема са копова.

Имајући у виду све наведено, МРЕ је дана 13.12.2021.године, након одржане РГ, затражила од ЈП ЕПС и ЈП ЕМС да израде и у виду информације, министарству доставе предлог решења за насталу енергетску ситуацију. Затражено је да Предлог садржи приказане потребе РС за електричном енергијом до краја јануара 2022. по данима, реално могућу производњу електричне енергије по данима, потребе за увозом електричне енергије по данима, потребе за енергентима (угаљ и мазут), са потребама за видом и капацитетом транспорта по данима, расположиве капацитете преносног система за потребе увоза електричне енергије по данима и посебно наглашеним критичним периодима, јасно представљене и шире сагледане проблеме који утичу на виталне функције система за пренос електричне енергије и друго од значаја за јасно сагледавање ситуације. ЈП ЕПС је требало додатно да достави информацију када очекује нормализацију снабдевања угљем.

Међутим, документ који су доставили дана 15.12.2021.године, не садржи информацију о нормализацији снабдевања угљем, а тиме ни информацију о нормализацији производње електричне енергије. Према приложеним подацима, до краја 2021.године, као и до краја јануара 2022.године очекује се производња угља:

РБК Колубара – 55.000 тона дневно до 31.12.2021., а 60.000 тона до 31.01.2022.год Закључак који из овог произлази је да ћемо до краја јануара 2022.год имати дневни дефицит у производњи угља од око 50.000 тона у РБК Колубара за потребе ТЕНТ, те да дакле неће бити остварена нормализација производње угља.

Закључак који из овог произлази је да до краја 2021.год нећемо имати могућност подизања количина угља на депонијама термоелектрана, уколико сви блокови ТЕ КО раде. До краја јануара 2022.године очекује се производња угља која је довољна само за термо блокове у раду. Последице извршење овог кривичног дела су дугорочне, а штета се ће бити и већа од 500 милиона евра колико је до сада настало.

На основу овога, у информацији је наведено очекивано повећање потребних количина мазута на 1.000 тона дневно, али и смањене производње електричне енергије. У ТЕНТ А ће бити ангажовани само мањи блокови: А1 и А2 због потребе грејања Обреновца, док ће на ТЕНТ Б бити ангажована оба блока са снагом која ће бити према квалитету, довозу и стању депонија угља. Коначан предлог решења за превазилажење настале ситуација да се не угрози енергетска безбедност је по информацији у овом допису једино да се обезбеде финансијска средства за куповину планираних количина електричне енергије.

Указујемо да је на седници Владе РС одржаној 15.12.2021.године којој је присуствовао и Председник РС Александар Вучић, изнет податак да је Република Србија до сада потрошила пола милијарде евра на куповину електричне енергије и потребних енергената у периоду од октобра до данас, и да је затражено још 250 милиона евра до краја године. Према допису ЈП ЕПС, увоз би требало да се одвија сваки дан до краја јануара у количинама од 11.800 - 42.000 MWh дневно у периоду од 14.12.2021 -31.01.2022.године, а што укупно у том периоду износи 1.313.000 MWh (1,3 TWh).

Очигледно је да постоји основана сумња да су се у радњама осм. лица **Срђана Алимпијевића, Милана Мишковића и Владана Ивковића** којима је актом о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у ЈП ЕПС и решењима о овлашћењима и другим актима о правима и дужностима ових лица из радног односа поверено вршење службене дужности и послова, стекли елементи бића кривичног дела Злоупотреба службеног положаја из члана 359. ст. 3 у вези става 1 КЗ, и бића кривичног дела Несавестан рад у служби из члана 361. ст.2 и 3. КЗ. те се и подноси ова пријава.

Доказ: Службено прибавити од ЈП ЕПС акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у ЈП ЕПС, решења о овлашћењима и друге акте о правима и дужностима ових лица из радног односа.

Посебну пажњу у пријављеним радњама изазивају драстичне последице у стабилности не само енергетском система, већ финансијске стабилности, а што све указује на висок степен угрожености државне безбедности. Последица неодговорног понашања осумњиченог који је не само злоупотребио и искористио своја овлашћења, није само остварење бића кривичних дела, већ је увођење државе у тешкоће које су због недовољне производње електричне енергије услед неодговорног и несавесног вођења процеса у надлежности ЈП ЕПС од стране осумњиченог, угрозиле пословање бројних привредних субјеката који послују у РС, оставило без грејања у најхладнијим данима децембра Обреновац, као и оставили ван напајања електричном енергијом преко 130.000 корисника у РС! Овакво неодговорно пословање угрозило је и све до сада спроведене финансијске реформе које је Србија спроводила у претходним годинама, јер су због санирања штетних последица – куповине електричне енергије увозом потрошене у периоду од октобра до данас преко 500 милиона евра!

За радње из тачке 4. ове кривичне пријаве указујемо да је 2017. године пуштен у рад багер - јаловински одлагач (капацитета 12.000m² на сат, тежине 2000 тона и вредности 18,8 милиона евра) на „Тамнава Западно пољу“ – најмлађем површинском копу који се налази у оквиру РБ Колубара. Овај багер је важан у процесу производње угља, реч је о највећем одлагачу, а „Тамнава Западно поље“ је најважнији и најпродуктивнији површински коп за снабдевање обреновачке ТА угљем. Овај одлагач има четири пута већи капацитет од досадашњег највећег ЕПС-овог одлагача, а креће се на четири огромне гусенице, максималном брзином од шест метара на минут.

Током дана 10. јануара 2022. године око 22.30 сати запалио се овај багер, а тек у 1:30 после поноћи 11. јануара 2022. године локализован је пожар из разлога што је реч о терену до којег су се ватрогасци тешко пробили јер пут до овог багера није урађен по свим техничким и противпожарним правилима. Штета која је овим причињена, најбоље се илуструје речима тадашњег в.д. директора ЈП ЕПС, који је изјавио да: „Рудари добро знају основно правило у рударству, да је у површинској експлоатацији откривка, односно јаловина - СВЕ и да **када имате откривен угаљ, онда имате угаљ**“.

Правилником о техничким захтевима за површинску експлоатацију лежишта минералних сировина („Службени гласник РС“, број 96/10), прописано је да „на површинским коповима сви путеви за транспорт камионима могу бити стални и привремени“ (члана 272. став 1.); да „стални путеви (који повезују коп са одлагалиштима, депонијама, објектима за припрему минералних сировина и утоварним станицама) морају бити израђени тако да одговарају највећем оптерећењу транспортне механизације“ (члан 272. став 2.); да „привремени путеви на етажама површинског копа и одлагалиштима и прикључци са сталним путевима не смеју бити оптерећени више од носивости тла“ (члан 272. став 3.); да „се привремени (етажни) путеви лоцирају тако да њихову трасу не може да угрози одроњавање ивице етажне“ (члан 235. став 1.); да „се за време зиме стални и привремени путеви морају се редовно чистити од снега и леда, а делови путева са кривинама и успонима морају се посипати сољу, песком или сличним средством“ (члан 239.); да „у летњим и сушним периодима године када на путевима има прашине, путеве треба прскати водом. У зимском периоду путеве треба чистити од снега и посипати сољу или песком како би се омогућио безбедан саобраћај на њима“ (члан 250.); да „се стални руднички путеви морају одводњавати, тј. морају имати нагиб у попречном пресеку према унутрашњој ивици пута, односно према каналу за одводњавање са те стране пута“ (члан 251.); да „се у план површинског откопа морају се **уцртати зоне заштите од пожара, по опасностима и важностима, које означавају места на која се не сме одлагати никакав запаљив материјал. Те зоне морају да обухвате - прилазе угљеним етажама**“ (члан 341. тачка 1.).

Очигледно је да постоји основана сумња да су се у радњама осм. лица **Горана Томића, Милана Мишковића и Срђана Алимпијевића** којима је актом о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у ЈП ЕПС и решењима о овлашћењима и другим актима о правима и дужностима ових лица из радног односа поверено вршење службене дужности и послова, стекли елементи бића кривичног дела Злоупотреба службеног положаја из члана 359. ст. 3 у вези става 1 КЗ, и бића кривичног дела Несавестан рад у служби из члана 361. ст.2 и 3. КЗ. те се и подноси ова пријава.

Доказ: Службено прибавити од ЈП ЕПС акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у ЈП ЕПС, решења о овлашћењима и друге акте о правима и дужностима ових лица из радног односа.

Поводом околности избијања пожара и локализовања, гашења и санације пожара, ова машина неће бити у функцији најмање још годину дана, а о материјалној штети и последицама некоришћења ове машине у наредном периоду, потребно је вештачење.

О самим околностима предлажемо извођење следећих доказа:

- Извештај о технолошкој шеми рада Одлагача (4) ИИИ БТО система и усклађености технолошке шеме рада са одобреном пројектном документацијом и годишњим оперативним планом,
- Извод из Књиге извештаја диспечера на дан 10.01.2022. године,
- Извештаји, сходно одредбама чл. 146., 147., 148., 149., 159., 168., 169., 170., 171., 172., 179. став 1. тачка 2) и 342. Правилника о техничким захтевима за површинску експлоатацију лежишта минералних сировина (Сл. гласник РС, бр. 97/2010),
- Стручни налаз о прегледу и провери опреме за рад у погледу примењених мера безбедности и здравља на раду за Одлагач (4),
- Употребна дозвола за Одлагач (4),
- Писане изјаве посаде одлагача присутних у време појаве пожара: руковоаца, тракисте, бравара, електричара и напорника кипе,
- Писана изјава шефа система,
- Извод из Акта о процени ризика са описом радних места посаде одлагача,
- Евиденција о оспособљености за безбедан и здрав рад, образац бр. 6, за посаду одлагача
- Извештај о извршеном периодичном лекарском прегледу, образац бр. 4 за посаду одлагача
- Извод из Књиге издатих упутстава за рад, за посаду одлагача и
- Уговоре о раду за посаду одлагача.

Имајући у виду да из свега наведеног јасно произлази да се оваквим делима наноси огромна материјална и друга штете целом друштву, али и да све наведено истовремено може довести до нарушавања угледа као појединих служби и органа, тако и слабљења поверења грађана и грађанки у ефикасност правне државе, предлажемо да са нарочитом пажњом приступите предузимању свих мера за које сте надлежни као орган гоњења и процесуирате описана кривична дела.

На крају, верујући у заједничко мишљење о важности откривања и санкционисања оваквих појава у друштву како би се спречила материјална и друга штета не само појединцима и установама, већ и целом друштву, те да је интерес (па и императив) сваке државе да сузбије таква недопуштена понашања појединаца и група и да их адекватно санкционише у поступку прописаним законима Републике Србије, сматрам да је потребно да са нарочитом пажњом приступите свим околностима и прибављању свих релевантних доказа од стране надлежних служби и органа који су били или могли бити укључени и упознати са предметним наводима и догађајима.

ПОТПРЕДСЕДНИЦА ВЛАДЕ
И МИНИСТАРКА
Проф. др Зорана З. Михајловић